

который может заставить компанию снизить цены, что поведет за собой уничтожение всего преимущества лидера по издержкам [4].

С учётом выше изложенного можно сделать вывод: стратегия лидерства по затратам является очень перспективной, так как с помощью различных техник и инструментов она помогает предпринимателю получить желаемый результат и занимать лидирующую позицию на рынке. Из вышеперечисленного можно сказать, что стратегия лидерства по затратам открывает множество перспектив для украинских предприятий. Однако, существует целый ряд проблем, которые препятствуют ее внедрению. Поэтому сегодня важна работа в этом направлении, скорейшее решение существующих проблем, ведь это позволит активизировать стратегию, что ускорит быстрое развитие организаций, повысит уровень конкурентоспособности отечественных предприятий.

Литература

1. Стратегия лидерства по издержкам и ее применение в би знесе : [Электронный ресурс] – Режим доступа : <<http://ipinform.ru/razvitie-biznesa/strategii/strategiya-liderstva-po-izderzhkam-i-ee-primenenie-v-biznese.html>>
2. Базовые стратегии Майкла Портера : [Электронный ресурс] – Режим доступа: <<http://www.biztimes.ru/index.php?artid=168>>
3. Конкурентная стратегия ценового лидерства : [Электронный ресурс] – Режим доступа: <<http://powerbranding.ru/marketing-strategy/porter/liderstvo-izderzhki>>
4. Базовые стратегии Майкла Портера : [Электронный ресурс] – Режим доступа: <<http://www.biztimes.ru/index.php?artid=168>>

ПОТЕНЦІАЛ: СУТНІСТЬ, ВИДИ, ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ

*О.М. Субчинська, асистент,
Одеський національний політехнічний університет*

У сучасних умовах перед кожним регіоном країни стоїть проблема його виживання і забезпечення сталого розвитку, яке можливе лише за умов ефективного використання його потенціалів, в залежності від індивідуальних потреб та можливостей регіону. Актуальність дослідження полягає у тому, щоб визначити сутність поняття «потенціал» у розрізі територій країни та визначити особливості їх використання.

Існує безліч науково-методичних підходів щодо визначення терміну «потенціал» як по відношенню до людини так і будь-якого об'єкта чи суб'єкта.

Серед багатьох науковці найбільший внесок внесли: М.Т. Шаріков, Аристотель, П. Лаплас, І. Кант, О.А. Реанович, Б.М. Данилишин, В.В Кулішов, та інші .

Метою дослідження є – визначити сутність поняття «потенціал», представити його основні види та особливості їх використання з урахуванням наявних та необхідних ресурсів територій.

Трактування поняття «потенціал» обумовлює можливість його розгляду як засобів, здібностей, запасів, джерел, ресурсів, які можуть бути приведені в дію і використані для вирішення будь-якої задачі. При цьому необхідно враховувати минулий, справжній і майбутній потенціал [1].

Великий енциклопедичний словник дає таке визначення «Потенціал (від лат. *potentia* – сила) – джерела, можливості, засоби, запаси, які можуть бути використані для вирішення будь-якої задачі, досягнення певної мети; можливості окремої особи, суспільства, держави в певній галузі (напр., економічний потенціал)» [2].

Ожегов С.І. визначає «потенціал як ... міру потужності в якому-небудь відношенні та сукупністю засобів, необхідних для чого-небудь» [3].

Економічна енциклопедія визначає потенціал як « наявні в економічного суб'єкта ресурси, їх оптимальна структура та вміння раціонального використати їх для досягнення поставленої мети» [4, с. 13].

У наукових працях представлені такі основні види потенціалів території: економічний потенціал, екологічний потенціал, потенціал соціальної інфраструктури (соціально-економічний потенціал), природно-ресурсний потенціал, транспортний та транзитний, інституційний потенціал, культурно-освітній, соціально-культурний або культурно-історичний потенціали, зовнішньоекономічний та експортний потенціали, геополітичний потенціал, податковий потенціал, демографічний та трудовий потенціал, рекреаційний потенціал, інтелектуальний потенціал, інформаційний потенціал, інноваційний потенціал, інвестиційний потенціал, виробничий (виробничо-технічний та науково-технічний) потенціал.

Проаналізувавши кожен потенціал території, можна з упевненістю стверджувати, що їх необхідно використовувати комплексно, особливостями цього є: кожен із потенціалів характеризується лише відносною автономністю, утворюючи, сумісно з іншими, безкінечний ланцюг взаємозалежностей та взаємозв'язків; кожен потенціал має бути об'єктом управління з боку людини; вплив суб'єкту управління перетворює потенціал відповідно суб'єкту управління; кожен потенціал функціонує та розвивається за об'єктивними законам та програмними установкам суспільства; на рівні субпотенціалів конкретизуються окремі властивості потенціалів, які є похідними від

властивостей головних потенціалів; ієрархія потенціалів визначається підпорядкованістю цілей у функціонуванні та розвитку території і ділиться на забезпечуючі (ресурсні потенціали) та результуючі потенціали (з'являються у результаті використання ресурсів для отримання нових властивостей); усі потенціали здатні до декомпозиції та синтезу, а також трансформації та інверсії; розвиток одного потенціалу стимулює розвиток інших; потенціали є системним утворенням, маючи при цьому відповідальну сутність та штучну (антропогенну) природу; наявність потенціалу, як резерву, а отже представлення його як потенціалу можливостей; структурна та функціональна складність потенціалів прогресивно знижується в міру зменшення важкості системи, реалізованих ними функцій та скорочень їх просторово-часових кордонів; більш важкими стають проблеми управління потенціалами у зв'язку з існуванням серйозних міжрегіональних розбіжностей, а також, зважаючи на суб'єктивності реалізуючих в управлінні поглядів та цілей.

Регулятором розвитку потенціалів приморської території є наявні ресурси до основних видів яких належать: мінеральні ресурси (корисні копалини, нафта, газ тощо); природні ресурси (земля, надра, водні, лісові та біологічні, кліматичні і рекреаційні ресурси); трудові ресурси (люди з їх здатністю виробляти товари і послуги); капітал (у формі грошей, тобто грошовий капітал, або засобів виробництва, реальний капітал); підприємницькі здібності (здібності людей до організації виробництва товарів і послуг); матеріальні ресурси; інформаційні; технологічні; сировинні ресурси; знання, необхідні для господарського життя.

Потенціали регіону можна розглядати як з позиції минулого (сукупність необхідних ресурсів для використання їх у господарську діяльність території), теперішнього (наявні запаси та резерви ресурсів) та майбутнього (можливість подальшого використання «запасів» ресурсів для сучасного розвитку території).

Комплексне функціонування потенціалів територій країни і необхідних для їх функціонування ресурсів представляє собою складний процес взаємодії усіх наявних потенціалів під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів забезпечуючи свій вклад у формування показників територіального розвитку.

Підбиваючи підсумки можна стверджувати, що процес планування політики комплексного освоєння та використання потенціалів територій має бути безперервним і постійно враховувати якісний та кількісний склад усіх наявних ресурсів територій. Для цього необхідно проводити постійний системний аналіз територій, визначати зони конфліктних інтересів, а також можливості і пріоритети використання ресурсів у цих потенціалах. При чому,

до основних вимог функціонування політики комплексного використання потенціалів територій можна віднести взаємозалежність вхідних елементів: пропорційність використання потенціалів території та раціональне освоєння наявних та необхідних ресурсів [6].

Література

1. Шафиков М.Т. Научно-образовательный потенциал как социальный феномен: диссертация д-ра филос. наук: 09.00.11. – Уфа, 2006. - 322 с.
2. Большой энциклопедический словарь : [Электронный ресурс] – Режим доступа: <<http://vslovar.ru/slovo/bolshoi-j-entziklopedicheskij-slovar/potenzial>>
3. Большой энциклопедический словарь. – М.: Астрель, 2003. – 1247 с.
4. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.3/ Редкол.: С.В.Мочерний (відп. ред) та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 952 с.
5. Subchynska H. The policy formation peculiarities of the complex use of the coastal area's potentials / H. Subchynska // Sp-ka z.o.o. «Nauka I studia». Ekonomiczne nauki.- Panstwowy zarząd. – Przemysł, 2013. – №4(72) – P.61-65.
6. Субчинська О.М.Управлінський аспект забезпечення комплексного використання потенціалів (ресурсів) приморської території: Матеріали Міжнародної українсько-японської конференції з питань науково-промислового співробітництва, (м. Одеса, ОНПУ, 24-25 жовтня 2013 р.) /О.М. Субчинська. – Одеса:ОНПУ, 2013. – Т. 2 – С. 101-105.
7. Тарлавский В.И. О потенциале региона как понятии /В.И. Тарлавский// перспективы науки и образования. – Воронеж, 2014. – №3(9). – С.33-35.
8. Reanovich E.A. Meaning of the concept of «POTENTIAL». Mezhdunarodnyi nauchno-issledovatel'skii zhurnal – international research journal, 2012, no.12. Available at: <http://research-journal.org/featured/smyslovye-znachenie-ponyatiya-potencial/> (accessed 15 June 2014)

НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРМІНАЛІВ ОДЕСЬКОГО ТОРГІВЕЛЬНОГО ПОРТУ

*М.А. Заєц, к.е.н., доцент,
О.О. Сухіна, студентка,
Одеський національний політехнічний університет*

Тема цієї роботи являється актуальною у наш час бо вантажоперевезення морськими шляхами досить поширене і є одним з основних видів транспорту для перевезення на великі відстані але кожний рік одеський торговельний порт втрачає обороти прийняття вантажів.

Серед напрямків, що потребують дослідження, доцільно виділити шляхи покращення діяльності портів та тенденції контейнерних терміналів, що